

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/5/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114232776
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114232776.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: AB 1 B. V., registračné číslo: 56007043, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, 1077XX, Holandské kráľovstvo, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom Piaristická 707/25, Trenčín p r o t i žalovanej: C. Z., O.. X.X.XXXX, V. Y. O. X. XXX, o zaplatenie 993,77 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 245,66 Eur s úrokmí z omeškania vo výške 8,25% zo sumy 341,7 Eur od 20.12.2013 do 23.2.2015, zo sumy 293,68 Eur od 24.2.2015 do 18.3.2015 a zo sumy 245,66 Eur od 19.3.2015 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Z a s t a v u j e konanie v časti o zaplatenie istiny vo výške 96,04 eur.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 16.12.2014 sa domáhal zaplatenia sumy 993,77 Eur, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 78,62 Eur počítaného za obdobie od 20.12.2013 do 4.12.2014 úrokovou sadzbou 8,25% ročne, za ďalšie obdobie teda od 5.12.2014 do zaplatenia žiadal priznať úrok z omeškania zo žalovanej sumy vo výške 8,25% ročne. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca uzatvoril so žalovanou úverovú zmluvu dňa 4.1.2012, ktorou jej poskytol úver vo výške 1089 eur. Vzhľadom na to, že žalovaná úver riadne nesplácala, došlo k jeho zosplatneniu listom zo dňa 29.11.2013. Žalovaná suma predstavuje istinu vo výške 179,14 Eur, úrok vo výške 140,86 Eur, zosplatnenú istinu vo výške 589,77 Eur, poplatok za upomienku vo výške 84 eur.

V priebehu konania žalobca zobral späť žalobu o istinu vo výške 96,04 eur v dôsledku dvoch úhrad po 48,02 eur, ktoré boli mu poukázané dňa 24.2.2015 a 19.3.2015.

Žalovaná k žalobe uviedla len to, že brala úver od spoločnosti Home Credit Slovakia a.s., ktorý neskôr prestala splácať. Poukázala na to, že po doručení žaloby uhradila nejaké platby z tohto úveru, pričom predložila súdu poštové ústrižky na sumy 48,02 Eur zo dňa 20.2.2015 a 17.3.2015 (žalobca zobral v tejto časti žalobu späť) a tiež na sumu 29,38 eur zo dňa 17.3.2015. Všetky uvedené platby boli poukázané na účet spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. Žalovaná nevedela uviesť, či jej bolo doručené oznámenie o postúpení pohľadávky na žalobcu, zároveň však prehlásila, že nevie čítať ani písať a dokáže sa len podpísať. Hoci súd ju opakovane vyzýval na predloženie dôkazu o tomto jej tvrdení, žalovaná nereagovala a na ďalšie pojednávanie sa už nedostavila.

Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami žalobcu, výsluchom žalovanej, úverovou zmluvou zo dňa 4.1.2012, úverovými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s., výpisom čerpania, splátok a úhrad, výzvou k splateniu úveru zo dňa 29.11.2013, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 19.11.2014, poštovými podaciami hárkami, poštovými ústrižkami a zistil tento skutkový stav:

Dňa 4.1.2012 bola uzavretá formulárová zmluva medzi veriteľom - obchodnou spoločnosťou Home Credit Slovakia, a. s. a žalovanou ako dlžníkom. Jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 1.089 Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť 36 mesačnými splátkami po 48,02 Eur. V zmluve bola dohodnutá ročná úroková sadzba 30,92 %, uvedené je aj RPMN 36,2%, jeho priemerná hodnota 45,66%. Celkové náklady spotrebiteľa boli vyčíslené na 639,72 Eur. Uvedený je aj dátum prvej splátky 4.2.2012 a poslednej splátky dňa 30.1.2015.

Z výpisu čerpania, splátok a úhrad vyplýva, že žalovaná úver riadne nesplácala, poslednú splátku po predchádzajúcich omeškaniach uhradila 6.8.2013. V tom čase celkovo zaplatila 747,30 Eur.

V dôsledku omeškania s úhradou záväzkov spoločnosť Home Credit Slovakia a.s. vyzvala žalovanú listom zo dňa 29.11.2013 k splateniu celého úveru vo výške 993,77 Eur najneskôr do 15 dní od odoslania tejto výzvy. Z pripojeného poštového podacieho hárku vyplýva, že tento list žalovanej bol poslaný poštou.

V úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia a. s. v hlave 7 bolo dohodnuté ukončenie úverovej zmluvy a konkrétne podľa § 3 písm. a/ klient bol povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že sa oneskoril s platením aspoň 2 splátok alebo sa oneskoril s platením 1 splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace.

Neskôr bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, pričom v žalobe sa uvádza dátum tejto zmluvy dňa 29.11.2013 a v oznámení o postúpení pohľadávky je uvedený dátum 12.9.2012. Súd teda nemal za preukázané, keďže príslušná zmluva o postúpení pohľadávok nebola predložená, kedy vlastne bola uzavretá. Žalobca však pripojil k žalobe ako prílohu písomné oznámenie o postúpení predmetnej pohľadávky žalobcovi, pričom toto oznámenie urobil postupca listom zo dňa 19.11.2014, ktorý zasiaľal žalovanej poštou. Doklad o doručení tohto oznámenia poštou k dispozícii nemá, nepochybne však toto oznámenie najneskôr bolo doručené spolu so žalobou ako jej príloha žalovanej do vlastných rúk dňa 15.1.2015.

Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z § 524 a násl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 526 ods. 1 OZ postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

Podľa § 526 ods. 2 OZ ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

Podľa § 40 ods. 6 OZ na písomné právne úkony tých, ktorí nemôžu čítať a písať, je potrebná úradná zápisnica. Úradná zápisnica sa nevyžaduje, ak má ten, kto nemôže čítať alebo písať, schopnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu s pomocou prístrojov alebo špeciálnych pomôcok alebo prostredníctvom inej osoby, ktorú si zvolí, a je schopný vlastnoručne listinu podpísať.

Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.2.2011 do 31.12.2012).

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. j/ je uvedená ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Pod písm. k/ je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/, <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/ a y/ a § 10 ods. 1.

Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“), pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje.

V spomínanej zmluve však absentuje aj ďalší povinný údaj uvedený v § 9 ods. 2 písm. k/ pretože podľa názoru súdu v zmysle tohto ustanovenia v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov a teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 6.8.2013, z rozsudku Krajského súdu v Prešove 7Co 220/2014 zo dňa 27.11.2014 a Krajského súdu v Žiline 8Co 549/2014 z 30.12.2014.

V dôsledku chýbajúcich vyššie citovaných obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je teda potrebné poskytnutý úver s poukazom na § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná by preto mala vrátiť žalobcovi len sumu poskytnutého úveru t.j. 1.089 Eur a keďže doposiaľ mu zaplatila 843,34 Eur (747,30 + 96,04) jej dlh predstavuje sumu 245,66 Eur. Súd preto zaviazal žalovanú len k zaplateniu tejto istiny a žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

Súd v tomto prípade sa zaoberal aj platnosťou úverovej zmluvy, ktorá musí byť písomná a to vzhľadom na tvrdenie žalovanej o tom, že nevie čítať ani písať a v tej súvislosti s poukazom na § 40 ods. 6 OZ. Aby súd mohol dospieť k záveru o neplatnosti zmluvy, žalovaná by musela preukázať svoje tvrdenie o negramotnosti, k čomu ju súd opakovane vyzýval, avšak bezúspešne. Žalovaná teda neuniesla dôkazné

bremeno svojho tvrdenia o tom, že nevie čítať ani písať, čo je zákonným predpokladom pre záver o nedodržaní písomnej formy príslušného právneho úkonu v zmysle § 40 ods. 6 OZ a z toho dôvodu súd musel dospieť k záveru o platnosti predmetnej úverovej zmluvy.

Po podaní žaloby žalovaná vykonala ďalšie úhrady, avšak na účet právneho predchodcu žalobcu. Žalobca zobral žalobu späť len ohľadom sumy 96,04 Eur (dve úhrady po 48,02 eur), súd konanie v tejto časti zastavil s poukazom na § 96 ods. 1,2 O.s.p. Ostala sporná úhrada vo výške 29,38 Eur zo dňa 17.3.2015, ktorú žalobca neviduje. Súd však mal za preukázané, že v čase realizácie danej platby žalovaná mala vedomosť o tom, že pohľadávka bola postúpená zo spoločnosti Home Credit Slovakia a.s., na ktorú platbu poukázala, postúpená žalobcovi, keďže najneskôr oznámenie o postúpení pohľadávky jej bolo doručené spolu so žalobou ako jej príloha do vlastných rúk dňa 15.1.2015. Napriek tejto skutočnosti žalovaná neskôr a to 17.3.2015 uvedenú sumu poukázala na účet právneho predchodcu žalobcu, hoci ten už nebol vlastníkom danej pohľadávky v dôsledku jej postúpenia. Súd preto nemohol túto platbu v rozsudku zohľadniť a odpočítať z dlhu žalovanej voči žalobcovi.

Z prisúdenej istiny súd priznal aj úroky z omeškania, na ktoré má žalobca nárok podľa § 517 ods. 1, 2 OZ.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa §10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v aktuálnom znení ak záväzkový vzťah vznikol pred 1.2.2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31.1.2013.

V danom prípade zmluvný vzťah medzi účastníkmi vznikol 4.1.2012 a preto pre výšku úrokov z omeškania bolo potrebné použiť predchádzajúci právny predpis.

K zosplatneniu úveru došlo v súlade s § 565 OZ a dohodnutými zmluvnými podmienkami od 20.12.2013 (15 dní od odoslania výzvy o zosplatnení úveru listom zo dňa 29.11.2013). Súd preto priznal od uvedeného dňa úroky z omeškania vo výške 8,25% ročne, pričom v tom čase žalovaná mala voči žalobcovi dlh vo výške 341,7 eur, keďže k tomuto dňu uhradila 743,30 eur (1089-743,30). Súd preto priznal žalobcovi úroky z omeškania z uvedenej sumy, ktorú neskôr v dôsledku dvoch, už spomínaných úhrad, ponížil stále k dátumu pripísania týchto úhrad žalobcovi resp. jeho právnemu predchodcovi, keďže žalobca v tejto časti zobral žalobu späť.

Výrok o náhrade trov konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 2 O. s. p. Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca, ten však bol neúspešný v prevažnej časti uplatneného nároku a preto náhrada mu neprislúcha.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.